

Затверджено
рішенням вченої ради
Економічного факультету
прот. № 1 від 31 серпня 2020 р.

Рекомендовано
на засіданні кафедри
обліку і аудиту
прот. № 1 від 31 серпня 2020 р..

СИЛАБУС З ДИСЦИПЛІНИ
Облік і аудит в зарубіжних країнах
(вибіркова дисципліна)

VII семестр 2020-2021 навчального року

освітній рівень перший (бакалавр)

галузь знань 03 Гуманітарні науки

Шифр та назва спеціальності 035 Філологія

освітня програма: - Переклад та англійська мова і література

Лекції та практичні заняття відповідно до розкладу <http://rasp.kart.edu.ua>

1. Команда викладачів:

Лектор:

Єфіменко Тетяна Іванівна (кандидат економічних наук, професор),

Контакти лектора: +38 (057) 730-10-86,

e-mail: t.efimenko22@gmail.com (робочий) tetianayefimenko@kart.edu.ua

Години прийому та консультації: ___ середа 14 00 – 15 00

Розміщення кафедри: місто Харків, майдан Фейєрбаха, 7, корп. 3, пов. 2, ауд.11.

[ауд. 3.211]

Веб сторінка курсу: <http://do.kart.edu.ua/>

Додаткові інформаційні матеріали: <http://metod.kart.edu.ua>

СИЛАБУС З ДИСЦИПЛІНИ

Облік і аудит в зарубіжних країнах

**I семестр 20120-2021 навчального року
1-IV-0i0**

Лекції: понеділок 09.30 Аудиторія: 3,215 - <http://rasp.kart.edu.ua/>

Практики: понеділок 08.00 Аудиторія: 3,214 - <http://rasp.kart.edu.ua/>

Команда викладачів:

Лектор:

Єфіменко Тетяна Іванівна (кандидат економічних наук, професор),

Контакти: +38 (057) 730-10-86,

e-mail: tetianayefimenko@kart.edu.ua

Години прийому та консультації: __середа 14 00 – 15 00

Розміщення кафедри: місто Харків, майдан Фейєрбаха, 7, корп. 3, пов. 2, ауд.11.
[ауд. 3.211]

Веб сторінка курсу: <http://do.kart.edu.ua/>

Додаткові інформаційні матеріали: <http://metod.kart.edu.ua>

Дисципліна “Облік і аудит в зарубіжних країнах” покликана допомогти студентам ознайомитися з принципами та методиками ведення обліку, які практикуються в моделях обліку зарубіжних країнах.

Це сприяє більш поглибленому розумінню студентами тих концепцій, на основі яких базується ефективний ринковий облік; сприяти формуванню сучасного економічного мислення; розвитку навичок творчого, самостійного рішення управлінських завдань, вміння використовувати первинний документообіг та облікову політику підприємства для визначення відповідної термінології.

Економічні умови в різних країнах мають багато загального, а одночасно різного. Тільки в рамках того загального, що поєднує національні економіки, зусилля по гармонізації обліку і аудиту можуть бути успішними. Це справедливо і для регіонального, і для міжнародного рівня. Гармонізація не може бути нав'язана зверху, ініціатива винна йти знизу. Робота в цьому напрямку продовжується.

На відміну від вітчизняної бухгалтерської практики в економічно розвинутих країнах не існує єдиних форм бухгалтерської звітності, тому перекладачі мають обирати форму

Управлінські рішення ухвалюються на підставі економічних показників, які свідчать про економічний стан підприємства та результати його діяльності. Найбільш суттєвим джерелом інформації щодо таких показників є фінансова звітність підприємств, яка створюється за підсумками роботи підприємства протягом року. Перекладач, має бути впевненим в правильності свого трактування, щодо розширення або згортання бізнесу, залучення кредиту або випуску акцій тільки якщо врахував інформацію, що міститься в фінансовій звітності його підприємства. Органи державного управління, їх очільники і посадовці також приймають рішення щодо розвитку держави, доходів і витрачання бюджетів, на підставі показників галузевої статистичної та податкової звітності. Звісно «той, хто володіє інформацією той...». Тож звітність, це саме та інформація.

Курс має на меті розвинути у студентів цілу низку компетенцій, наведених нижче.

1 Навчально-пізнавальні компетенції, які передбачають сприйняття і відтворення інформації, а також розв'язання проблем, у ході яких необхідно переосмислити наявні знання, будувати їх нові об'єднання, структури, створювати нові знання. Це забезпечує:

- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій, здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- розуміння сучасних форм обліку і аудиту.

2. Ціннісно-змістовні компетенції, які становлять цілі формування емоційно-особистісного ставлення до процесів і явищ, виражаються через сприймання, інтерес,

формування відношення, його осмислення і прийняття управлінських рішень. Це забезпечує:

- здатність до аналізу та синтезу інформації обліку на основі логічних аргументів і перевірених фактів;
- гнучкість мислення, відкритого для застосування набутих економічних знань для вирішення філологічних завдань ;
- здатність аналізувати показники звітності підприємства та організації.

Інформаційно-культурні компетенції, які спираються на використання чіткої, впорядкованої системи термінів та визначень, при поданні облікової інформації, дуже важливе для побудови процесу перекладу. По-перше, розуміючи цілі діяльності підприємства, особа, яка готує переклад, визначає першочергові елементи, порядок і перспективу подальшої роботи; по-друге, знання конкретних цілей дає можливість надійній і об'єктивній оцінці. Це забезпечує:

- здатність до навчання та готовність підвищувати рівень своїх знань і професійних компетенцій;
- розуміння зв'язку між порядком бухгалтерського відображення господарських процесів і методичними прийомами формування звітності підприємств.

Чому ви маєте обрати цей курс?

Від здобувачів очікується: базове розуміння методів ведення бухгалтерського обліку, побудови системи аудиту в зарубіжних країнах, а також обізнаність в методах порівняльного аналізу економічних показників. Перша частина курсу присвячена відомостям про бухгалтерський облік. Задача другої частини курсу – сформувати уявлення студента про зміст аудиту звітності, яку складають і подають у відповідні органи, підприємства України. Особлива увага приділяється отриманню студентами практичних навичок складання різних видів звітності. Викладачі кафедри будуть готові надати будь-яку оперативну допомогу з найбільш складних аспектів курсу під час особистого спілкування та за допомогою електронної пошти.

Вивчення курсу «Звітність підприємств» має особливо важливе значення для підготовки бухгалтерів, оскільки розширює сферу професійної діяльності. Курс розроблено до навчальної програми для студентів напряму підготовки «Філологія», тому

виклад матеріалу зосереджено на термінології обліку і аудиту, на глибокому розкритті економічного змісту та призначення звітності підприємств.

Огляд курсу

Курс вивчається протягом одного семестру і дає вміння працювати з обліковою інформацією, вміння систематизувати інформацію, надавати коментарі та роз'яснення щодо отриманих показників.. Курс складається з однієї лекції раз на два тижні, одного практичного заняття раз на два тижні. Знання, отримані в теоретичній частині дисципліни протягом семестру, закріплюються під час обліково-аналітичної практики по закінченню навчального року. Курс супроводжується текстовим матеріалом, презентаціями та груповими завданнями. Студенти матимуть можливість закріплювати отримані знання та вирішувати практичні завдання як під час обговорень в аудиторії так і під час виконання індивідуальних завдань та самостійного опрацювання нормативно-законодавчого забезпечення звітності. Виконання завдань потребують занурення у суміжні дисципліни, що доповнюють теми, та формують у студента інформаційну та комунікативну компетентності.

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті Університету у розділі «Дистанційне навчання» (<http://do.kart.edu.ua/course/view.php?id>) поряд із питаннями, над якими необхідно поміркувати під час підготовки для обговорення в аудиторії. Необхідна підготовка повинна бути завершена до початку наступного заняття. Під час обговорення ми запропонуємо вам критично поміркувати та проаналізувати зміст та призначення кожної форми звітності , а також визначити її інформаційну цінність для прогнозування та безпосередньо користувачів, на яких вона розрахована. Ви повинні бути готовими до дискусій та мозкових штурмів – ми хочемо знати, Вашу думку з наведених нижче питань! Приклади питань та тем для обговорення доступні на слайдах відповідних презентацій. Ось деякі з них:

- 1) Головні користувачі звітності підприємства;
  - 2) Загальні вимоги до обліку і аудиту;
  - 3) Основні ознаки класифікації моделей обліку в країнах світу;
  - 4) У чому полягають перспективи розвитку звітності підприємства в Україні?
  - 5) Загальні положення про звітність підприємства у Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»;
  - 6) У чому полягає мета аудиту фінансової звітності?
- ... тощо.

:

Теми курсу

Тема 1. Загальні принципи й системи обліку та звітності Класифікація моделей обліку і аудиту в країнах світу
Тема 1 Загальні принципи й системи обліку та звітності Класифікація моделей обліку і аудиту в країнах світу
Тема 2 Елементи метода бухгалтерського обліку
Тема 3 Правила подвійного запису Бухгалтерський баланс і система рахунків
Тема 4 Організація і методика аудиту в Україні та зарубіжних країнах
Тема 5 Облік і аудит необоротних активів за Міжнародними стандартами фінансової звітності
Тема 6 Облік і аудит елементів власного капіталу за МСФЗ
Тема 7 Облік і аудит зобов'язань за МСФЗ

Лекції та практичні заняття

Список основних лекцій курсу наведений нижче. Пильнуйте за змінами у розкладі.

Тиждень	Кількість годин	Тема лекції	Кількість годин	Тема лабораторних, практичних, семінарських занять
1	2	Тема 1. Загальні принципи й системи обліку та звітності Класифікація моделей обліку і аудиту в країнах світу	2	Пр 1 Тема 1. Загальні принципи й системи обліку та звітності Класифікація моделей обліку і аудиту в країнах світу
2	2	Тема 1 Загальні принципи й системи обліку та звітності Класифікація моделей обліку і аудиту в країнах світу	2	Пр2 Тема 1 Загальні принципи й системи обліку та звітності Класифікація моделей обліку і аудиту в країнах світу
3	2	Тема 2 Елементи метода бухгалтерського обліку	2	Пр 3 Тема 2 Елементи метода бухгалтерського обліку
4	2	Тема 3 Правила подвійного запису Бухгалтерський баланс і система рахунків	2	Пр 4 Тема 3 Правила подвійного запису Бухгалтерський баланс і система рахунків
		Модульний контроль		
5	2	Тема 4 Організація методика аудиту в Україні та зарубіжних країнах	2	Пр 5 Тема 4 Організація методика аудиту в Україні та зарубіжних країнах
6	2	Тема 5 Облік і аудит необоротних активів за Міжнародними стандартами фінансової звітності	2	Пр 6 Тема 5 Облік і аудит необоротних активів за Міжнародними стандартами фінансової звітності
7	2	Тема 6 Облік і аудит елементів власного капіталу за МСФЗ	2	Пр 7 Тема 6 Облік і аудит елементів владного капіталу за МСФЗ
	2	Тема 7 Облік і аудит зобов'язань за МСФЗ	2	Пр 8 Тема 7 Облік і аудит зобов'язань за МСФЗ
		Модульний контроль		
Разом	15		15	

Правила оцінювання

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E)

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
--	---------------------------------	-----------------------	-------------

ВІДМІННО – 5	<u>Відмінно</u> – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	<u>Дуже добре</u> – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	<u>Добре</u> – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	<u>Задовільно</u> - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	<u>Достатньо</u> – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	<u>Незадовільно</u> – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	<u>Незадовільно</u> - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Завдання на самостійну роботу:

• Студентам пропонується обрати один з 20-ти варіантів для виконання розрахункового завдання впродовж семестру. За вчасне та вірне виконання завдання нараховується **20 балів до поточного модульного контролю**. За вчасне та частково вірне виконання – від 15 до 25 балів. За невиконане завдання бали не нараховуються. Необхідний обсяг виконання завдання складає 50% на перший модульний контроль і 100% на другий модульний контроль. Перебіг поточного виконання завдання та питання для обговорення надсилаються на e-mail викладача або перевіряються ним особисто.

• Студенти мають прорецензувати одну роботу іншого студента або групи впродовж семестру очно та висловити свої критичні зауваження.

• Варіанти розрахункової роботи представлені в Методичних вказівках.

Відвідування лекцій:

Бали за цю складову нараховуються взагалі, якщо студент не відвідував більш 50% лекційних занять у модулі без поважних причин. За відвідування кожної лекції нараховується 1 бал.

Максимальна сума становить 15 балів.

Ступінь залученості:

Мета вивчення курсу – залучення до розгляду та обговорення проблем формування звітності у практичній діяльності, в умовах чинного законодавства, розуміння рівня відповідальності та інформаційної цінності.

Максимальна сума становить 20 балів.

Практичні заняття:

Оцінюються за відвідуваннями (до 3 балів), ступенем залученості (до 7 балів) та стислою презентацією виконаного завдання (до 5 балів). Ступінь залученості визначається ступенем активності студента у обговореннях поставлених проблемних питань обліку у банках на практичних заняттях.

Максимальна сума становить 25 балів.

До перелічених складових модульної оцінки можуть нараховуватися додаткові бали за участь студента у науковій роботі, підготовці публікацій, робіт на конкурси, участь в олімпіадах тощо. Кількість додаткових балів визначається на розсуд викладача, але у сумі не більш 60 балів за поточний контроль разом з переліченими складовими модульної оцінки. Обґрунтованість нарахування студенту додаткових балів розглядається на засіданні кафедри та оформлюється відповідним протоколом. Отримана таким чином сума балів поточного контролю доводиться до відома студентів перед проведенням модульного контролю. Відповідна оцінка поточного контролю проставляється у заліково-екзаменаційну відомість

Модульне тестування:

Оцінюються за вірними відповідями на тестові модульні питання (20 питань в тесті, кожна вірна відповідь оцінюється в 2 бали).

Максимальна кількість становить 40 балів за модуль.

. Оцінки семестрового заліку та семестрового екзамену визначається, як середньоарифметична оцінок двох модулів відповідного семестру. Організація виставлення екзаменаційної оцінки та умови її покращення наведені у Положенні про контроль та оцінювання якості знань студентів. (<http://kart.edu.ua/images/stories/akademiya/documentu-vnz/polojennya-12-2015.pdf>)

Іспит:

• Студент отримує оцінку екзамену за результатами модульного 1-го та 2-го контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент становить 100 (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів тестування). Середнє арифметичне суми модульних оцінок складає підсумковий бал іспиту.

Оцінка семестрового іспиту (екзаменаційна оцінка) визначається як загальна модульна оцінка - середньоарифметична сума балів двох модульних оцінок за 100-бальною шкалою.

До початку сесії лектор інформує студентів про набрану ними загальну модульну оцінку. Студенти, які виконали усі індивідуальні завдання та лабораторно-практичну частину курсу, передбачені програмою дисципліни, мають можливості:

- не складати екзамен і отримати семестрову оцінку, як середньоарифметичну оцінку модулів за 100-бальною шкалою;
- складати екзамен з метою отримання семестрової оцінки за даною навчальною дисципліною.

Студентам, які за результатами двох модулів набрали середньоарифметичну суму балів

90 – 100 («відмінно», А),

75 – 81 («добре», С),

60 – 68 («задовільно», Е)

відповідна оцінка проставляється в екзаменаційну відомість.

Студенти, які за результатами двох модулів набрали середньоарифметичну суму балів 82 – 89 («добре», В), 69 – 74 («задовільно», D)

мають можливість або отримати відповідну оцінку або складати екзамен.

Студентам, які згодні з набраною середньоарифметичною сумою балів, відповідна оцінка проставляється в екзаменаційну відомість.

Студенти, які бажають складати екзамен, можуть покращити набрану оцінку на один ступінь за шкалою ECTS (з В на А, з D на С) тільки одного разу під час проведення екзамену.

У будь-якому разі підсумкова семестрова оцінка не може бути нижчою за середньоарифметичну оцінку навчальних модулів.

Студенти, які за результатами двох модулів набрали середньоарифметичну суму балів 0 – 59 («незадовільно», F, FX) повинні з'явитися на екзамен, де вони можуть покращити її на оцінку 60 – 68 (“задовільно”, E).

Студенти, які до початку сесії не виконали індивідуальні завдання або лабораторно-практичну частину курсу, передбачені робочою програмою дисципліни, не допускаються до процедури семестрового контролю і отримують екзаменаційну оцінку «незадовільно», яку вони можуть виправити як академічну заборгованість після здачі невиконаної частини робочої програми дисципліни.

Отримати додаткові бали для допущення до семестрового контролю, студент може завдяки:

- написання реферату за темою, що вказані в Методичних вказівках до виконання практичних і самостійних робіт;
- підготовки доповіді з питань, що відведені до самостійного вивчення, що вказані в Методичних вказівках до виконання практичних і самостійних робіт;
- презентації, що присвячена процедурам складання фінансової звітності.

Семестровий екзамен проводиться шляхом комп'ютерного тестування або шляхом відповідей на питання екзаменаційних білетів.

Якщо за результатами екзамену студент не зумів поліпшити оцінку «незадовільно», він повинен ліквідувати цю академічну заборгованість шляхом перездачі екзамену. Згідно з вимогами вищої школи України студент має право на дві перездачі екзамену. Перша перездача проводиться після завершення сесії у терміни, встановлені деканатом факультету. Якщо і в цьому випадку студент отримує оцінку «незадовільно», друга перездача екзамену здійснюється перед комісією.

Програмні результати навчання

За результатами вивчення навчальної дисципліни студент оволодіє навичками використання для складання фінансової звітності нормативних документів та положень облікової політики підприємства; навичками роботи з комп'ютером на рівні користувача, використовувати інформаційні технології для рішення практичних завдань у галузі професійної діяльності; отримує вміння застосовувати методику бухгалтерського відображення господарських процесів і методичні прийоми обліку з метою оподаткування; зможе опрацьовувати форми облікових реєстрів і внутрішньої звітності для забезпечення керівництва суб'єкта господарювання необхідною звітною інформацією; навчиться опрацьовувати графік документообігу для первинних документів, облікових реєстрів і бухгалтерської звітності та Положення про взаємовідносини бухгалтерії з іншими структурними підрозділами

Команда викладачів:

Єфіменко Тетяна Іванівна (<http://kart.edu.ua/2015-05-25-11-01-02/2015-05-25-11-02-14/efimenko-ti-ua>) – професор кафедри обліку і аудиту, вища освіта – економіст за спеціальністю «Бухгалтерський облік і аналіз господарської діяльності» (Харківський інститут інженерів залізничного транспорту, 1999 р.), кандидат економічних наук за спеціальністю (08.07.04 — економіка транспорту і зв'язку, УкрДАЗТ, 2002 р)

Напрямок науково-дослідної діяльності за профілем кафедри: фінансовий облік та звітність за Національними і Міжнародними стандартами підготовки фінансової звітності.

Кодекс академічної доброчесності

Кодекс академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту установлює загальні етичні принципи та правила поведінки, якими мають керуватися студенти, аспіранти, викладачі, адміністрація та співробітники університету (далі – учасники освітнього процесу) під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності, визначає політику і процедури забезпечення дотримання академічної доброчесності в університеті. Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням: <http://kart.edu.ua/images/stories/akademiya/documentu-vnz/dr-doc/kodex.pdf>

Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультиватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи. <http://kart.edu.ua/documentu-zvo-ua/>

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства. Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://do.kart.edu.ua/>